

Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009

Sres. Diputades.

Srs. Diputats.

Sr. President, no hi ha dubte que en el discurs d'ahir ens dibuixàreu un escenari difícil, complicat, molt complicat. Una situació que ens costarà superar, un panorama que sens dubte podríem qualificar d'emergència. I és real, ben real.

Tots sabem que no som els responsables de la crisi econòmica. No s'ha generat aquí, a les Illes, i tenim les possibilitats que tenim per ajudar a solucionar-la. Però està clar que l'excessiva dependència que el nostre model econòmic ha tengut de la bombolla immobiliària i de la construcció ha agreujat les conseqüències de la crisi. En tot cas, la nostra responsabilitat és fer tot el possible per frenar-la i perquè els seus efectes siguin el menys dramàtics possibles.

Des del grup parlamentari del BLOC i PSM-Verds hem estat, des d'un primer moment, ben conscients de les dificultats que se'ns venien a sobre. Des d'un primer moment hem advertit de la necessitat de prendre mesures, però també sabíem i sabem que són molt migrades les nostres forces i capacitats, les forces i capacitats de les Illes Balears per fer-hi front amb tota l'eficàcia que desitjàriem.

Més diré, fa anys que parlam d'insostenibilitat progressiva, del perill de col·lapse, fins i tot d'irreversibilitat d'algunes actuacions... Fa anys que anunciam que aquesta situació havia d'arribar, no certament referida a la situació financera global, però sí a la crisi d'un creixement compulsiu basat en el consum de territori, l'economia especulativa i en el referent exclusiu dels rècords quantitius: així durant anys hem assolit, per exemple, rècords en llicències urbanístiques, en constitució d'hipoteques, en increment dels preus al consum, o en increments de població. I també en abandonament prematur dels estudis o en fracàs escolar.

Fa més d'un any, en el debat de finals de juliol del 2008, començava la meua intervenció amb aquestes paraules:

"Hi ha crisi, és evident que podem dir ben clar que estam en crisi" i acabava dient, "... és el moment de posar les bases de bon de veres per a aquest canvi de model, consensuat amb tots els sectors; un canvi que repercuteixi en una millor competitivitat de les Illes Balears i en una major qualitat de vida dels ciutadans de les Illes Balears. Això no evitarà les causes de la crisi, que tothom sap, com he dit abans, que són alienes a les Illes Balears, però sí que permetrà afrontar millor aquesta situació."

**Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009**

Avui, un any i escaig després, són paraules plenament vigents, amb un agreujant, les circumstàncies econòmiques han empitjorat i la situació és més difícil, malgrat les mesures que el Govern de les Illes Balears ha posat en marxa, mesures clares i necessàries però sovint limitades per l'abast de les nostres competències. Tanmateix la situació ha empitjorat. Basta veure l'evolució de l'atur o les dades de la temporada turística que ara acaba.

Però no ens podem instal·lar en el pessimisme, ni llençar missatges catastrofistes. Seria una irresponsabilitat, un atac a la línia de flotació de la nostra economia, sobretot quan una part de la crisi actual és una crisi de confiança.

Ben al contrari, hem de ser realistes però no hem d'oblidar ni menysvalorar els nostres potencials, la nostra capacitat de recuperació que ens situa en una posició favorable per remuntar l'actual moment.

Però, per tot això sr. President no basten les paraules. Calen actuacions, calen noves mesures, i sobretot cal un nou enfocament, una nova visió, un canvi radical en el missatge que han de percebre els ciutadans i ciutadanes. Si jo hagués de definir aquest missatge, ho faria amb quatre paraules:

Austeritat, imaginació, solidaritat i reivindicació.

M'explicaré.

Austeritat. És evident, i vostè, Sr. President, bé ho exposà ahir en la seva intervenció que cal redimensionar la despesa pública. Han arribat els anys de les vaques magres i ningú gosa aventurar quan s'acabaran –esperem que no durin els set anys de la història bíblica– i per tant hem de tenir molt clar que cal canviar el paradigma en base al qual ha funcionat el nostre país. Austeritat i rigor en comptes del malbaratament, col·laboració i participació en comptes de prepotència, honestat en comptes de corrupció.

No hem de planificar pensant en un futur proper on novament els ingressos ragin abundantament. No ens hem d'agafar la crisi com un simple compàs d'espera, com un parèntesi que prest es tancarà, com una mena de malson del que prest despertarem. Al contrari, hem de fer bona la frase d'Einstein quan deia:

“Enmig de les dificultats s'hi amaga l'oportunitat”.

Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009

Les actuacions que posem en marxa han de tenir un objectiu clar: han de bastir un sistema econòmic que estigui, en la mesura del possible, més preparat per afrontar una situació com l'actual.

No podem tornar a dependre del creixement desorbitat del sector de la construcció i molt manco d'un sistema basat en l'especulació i el guany fàcil. La construcció que durant anys va propiciar importants xifres d'ocupació laboral (que ara s'han convertit en altes xifres d'aturats) i tants d'ingressos a nivell municipal i autonòmic (que ara s'han acabat) no pot ni ha de tornar als nivells d'anys anteriors. No podem tornar al passat perquè ja en coneixem les conseqüències en el medi ambient i en el model econòmic.

No podem tornar a malbaratar els recursos públics en obres faraòniques, moltes innecessàries, que sobredimensionen aquest sector i eixuguen les arques per quan veritablement és necessària la inversió pública.

No podem caure altra vegada en la irresponsabilitat d'un deute injustificat i massa sovint injustificable.

No podem consentir un sistema públic gestionat amb les premisses de la malversació i la corrupció.

Sr. President, no podem tornar al passat.

La fallida del model neoliberal ens ha de permetre afrontar temes que durant anys han estat tabú. El respecte al medi ambient, la formació, la innovació o la qualitat per sobre de la quantitat, han d'esser les nostres senyes de futur. El canvi de model econòmic, però també territorial i de mobilitat no pot quedar en paraules.

Hem de corregir l'actual model i anar ben alerta de caure un altre cop en els parany i els errors del passat, com fan alguns per exemple insistint en nous projectes urbanístics que duen a més consum de territori i que no són més que repetició de models anteriors.

Einstein deia: "Si vols canviar els resultats, no facis sempre el mateix".

Sr. President, sense deixar el tema de l'austeritat i la bona gestió, hi ha un aspecte en que consider podem coincidir totes les forces polítiques presents en aquesta cambra: cal racionalitzar l'administració pública de la nostra comunitat.

I per això una part del camí, el tenim escrit a l'Estatut d'Autonomia. Hem d'eliminar duplicitat de funcions, solapaments, interferències... en definitiva, hem d'avançar amb rapidesa i efectivitat en el traspàs de les competències que els hi són pròpies als Consells Insulars, traspàs que ha de suposar una reducció

**Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009**

de l'administració del Govern de les Illes Balears. En època de crisi no és comprensible que es poguessin mantenir dues estructures paral·leles, ni en època de crisi ni mai, afegiria jo. Vostè ahir també ho va apuntar, tot i que va descuidar un aspecte: que, tal i com marca la llei, sense revisar, adequar i actualitzar el finançament dels Consells Insulars aquest procés serà incomplet.

I cal afegir també la necessitat d'assegurar les inversions necessàries en les competències no transferides especialment a Menorca i Eivissa i Formentera.

En conclusió, racionalitzar l'arquitectura institucional de la comunitat autònoma és també dur a la pràctica mesures d'austeritat i de bona gestió.

Però això no es pot fer des de la premissa de la demonització de la cosa pública: no es pot caure en la temptació populista d'un missatge fàcil i demagògic de crítica a allò que significa la gestió pública i fins i tot la política i els polítics. No ens podem limitar a cercar titulars amb mesures superficials. Ben al contrari, les polítiques de l'austeritat i racionalitat en la despesa es poden fer, s'han de fer des de la defensa d'allò públic. Des de la defensa de l'estat del benestar, des de la defensa de les inversions públiques, des de la defensa de les polítiques fiscals progressives i de les polítiques socials (dependència, salut, habitatge, ocupació...).

És per això, sr. President, que hem de dur a terme les mesures que calguin abans que reduir serveis públics bàsics i essencials en època de crisi. Si esdevenen moments d'enorme dificultat econòmica de la nostra societat, senzillament no es poden eliminar o reduir dràsticament els serveis públics (educació, salut, serveis socials, transport, etc...): això no suposaria més que gravar encara més la dificultat de les nostres famílies.

Però seguiré. Imaginació.

Imaginació, Sr. President, imaginació perquè, en aquest escenari de crisi, les inversions públiques siguin el més rendibles possible socialment parlant.

Cal imaginació per donar suport a l'economia productiva més enllà de la simple subvenció, a través per exemple del Pla d'Indústria o del suport a la innovació. Cal posar noves eines a l'abast de les empreses, cal facilitar-los l'obertura de nous mercats, cal fer possible que s'obrin noves esclatxes que per petites que siguin suposin en un futur nous àmbits de creixement.

No és tasca senzilla, no ho ha estat mai, però tampoc mai no havia estat tan necessària.

Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009

Només així aconseguirem tornar a crear llocs de feina, que és en definitiva la millor política social.

Però això no es fa d'un dia per l'altre i, per tant, imaginació també, Sr. President, perquè els més desvalguts no es vegin enfonsats per una crisi de la qual mai no han estat culpables. Una crisi que colpeja fort i dur a aquells que l'estan patint com a espectadors que veuen com s'ensorren les seves il·lusions i esperances.

Per això, també, solidaritat.

Cal que els aturats –som conscients que en seran molts aquesta tardor, més de 70.000 per octubre anunciava la consellera de Treball–, que les famílies sense ingressos, totes les persones amb risc d'exclusió social tinguin l'aixopluc d'aquest govern.

Pe al nostre grup parlamentari és un deure ideològic, però també humanitari. No fer-ho així seria caure en el pitjor dels darwinismes socials.

Però la crisi no ens ha de fer oblidar altres temes importants per un govern progressista com ara l'aprofundiment democràtic: la participació ciutadana a través de les consultes populars (que a alguns els hi fa tanta por, com hem vist recentment), o el desenvolupament de la Carta de drets socials prevista a l'Estatut d'Autonomia en serien alguns exemples per reivindicar i desenvolupar en els pròxims temps.

Aprofundiment democràtic en tots els temes, també els lingüístics. Hem de cuidar la nostra llengua com a llengua comuna, de trobada, de cohesió social.

En canvi, no deixam de tenir notícies d'agressions per motius lingüístics que han de merèixer el nostre rebuig i l'exigència a les institucions implicades de l'aclariment dels fets. No poden passar més casos com el denunciat recentment per un jove, agredit a l'aeroport de Palma per parlar en la nostra llengua. I encara esperam les explicacions del delegat del govern espanyol.

Austeritat i imaginació. Solidaritat i reivindicació.

Senyores diputades, senyors diputats. És legítima, lògica i desitjable la confrontació política. És inherent a una veritable democràcia. Però també és legítima la col·laboració quan els superiors interessos del país així ho demanden. En aquest sentit, destacaria l'exemplar reacció de tothom davant el salvatge atemptat terrorista d'aquest estiu.

Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009

Crec que l'actual situació d'emergència requereix de la unitat de tots per aprovar mesures efectives contra la crisi.

I l'actual situació també requereix de la unitat de tots per la reivindicació.

Senyor President, coneix vostè perfectament quin és el nostre parer sobre la política del Sr. Zapatero. Hem criticat mesures de dubtosa utilitat social com el descompte dels 400€ de l'IRPF (que ara l'Estat tornarà enrere), o fer pagar a les comunitats autònomes que ja estan ofegades les polítiques de l'Estat: ho veim amb l'aplicació de la Llei de la Dependència o més recentment amb les subvencions per la compra de cotxes. Fins i tot el subsidi de 420€ per aturats es volia que el paguessin les comunitats autònomes.

I és clar també amb el nou sistema de finançament. No compartim la seva satisfacció sobre el model de finançament. Des d'aquesta mateixa tribuna, ara fa dos mesos, ho deixava clar. Deia que, vostè, jo, tots, hem passat pel calçador. Ens hi han fet passar per una raó molt senzilla, perquè ara, com abans, fora del sistema s'està pitjor. Deia que amb això crec que res ha canviat. Les Illes Balears som amb diferència, des de fa molta estona, la comunitat autònoma que en comparació aporta més recursos a les arques estatals mentre que sistemàticament som la comunitat que ha rebut manco finançament i manco inversió estatal per càpita.

La seva satisfacció és una qüestió de fe. Fe en l'Estat. Que en el cas dels grans partits esdevé entrega incondicional quan els seus governen a Madrid. Vostè confia que el govern de l'Estat complirà la seva paraula, mentre que des d'una posició nacionalista progressista som conscients, perquè ho hem vist massa vegades, que els compromisos de l'Estat molt sovint no es compleixen.

Malauradament per al nostre país, els estudis que es comencen a fer sobre el nou sistema de finançament ens estan donant la raó.

Basta llegir el recent anàlisi de la Fundació d'Estudis d'Economia Aplicada per adonar-se que tal i com vaig avançar en el debat del passat mes de juliol, les Illes Balears tornaran a quedar per sota de la mitjana estatal, i això sense esmentar l'enorme deute històric que el Govern de l'Estat –com sí ha fet amb Andalusia– es nega a assumir.

Reivindicació, Sr. Antich, unitat i reivindicació. Li pertoca a vostè liderar aquesta reivindicació, li pertoca cercar i defensar les fórmules que facin possible que la injustícia no es perpetui. Finançament, cogestió aeroportuària, transferències de justícia, descomptes per al transport per als residents no comunitaris, signatura immediata del conveni de tramvia, declaració de servei públic pels

**Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009**

vols amb la península, Règim Especial de les Illes Balears... Un rosari de temes en què el nostre grup voldria veure un Parlament unit al seu darrere en una clara postura d'exigència i reivindicació davant l'Estat.

Sr. Antich, he dit abans que les Illes Balears tenen un enorme potencial econòmic però hem de ser ben conscients que mai el podrem desenvolupar si ens ofega l'espoli fiscal que patim.

Basta veure un exemple: malgrat les dificultats de la temporada turística, les Illes Balears han aguantat molt millor que altres zones de l'Estat Espanyol. Amb un sistema de finançament just i amb els instruments que Madrid ens nega – talment la gestió dels nostres aeroports– la situació econòmica actual a les nostres illes no seria tan dura.

Quan aquí les coses anaven bé, les nostres aportacions a l'Estat no deixaven de créixer. La pregunta és per què quan la situació s'està invertint i la nostra renda per càpita està baixant, quan els nostres índexs de creixement són negatius i hem de retallar les nostres previsions pressupostàries, per quina raó lògica hem de seguir transferint els nostres fons a Madrid, sota la disfressa d'una malentesa i falsa solidaritat.

Vivim enmig de l'absurd, un absurd injust i cruel per a la nostra terra.

Senyor Antich, cal que les Illes Balears diguin prou, cal que vostè, com a president del Govern, encapçali aquesta reivindicació. Cal que la unitat de les forces polítiques es demostrï en el suport a unes mesures econòmiques pròpies però també en la exigència d'allò que ens pertoca i sistemàticament se'ns nega.

És evident que si no haguéssim hagut de fer front els importants forats pressupostaris herència de la mala gestió del passat i no tenguéssim el mal finançament històric que patim, podríem afrontar l'actual situació econòmica amb moltes més possibilitats.

De fet si aquesta situació segueix així, si els nostres ingressos segueixen caient, si no hi ha una gran millora del finançament, i en canvi les necessitats socials, educatives, sanitàries, etc... segueixen creixent, agradi o no haurem d'entrar a valorar en un futur ben pròxim la revisió de la nostra fiscalitat amb mesures difícils però necessàries. No podem descartar res sense garantir que complirem la nostra gran responsabilitat, la de garantir els serveis públics. Per nosaltres la línia de gravar les rendes més altes o la fiscalitat ecològica són possibilitats que caldria explorar. És un debat obert, que l'Estat, per cert, ja s'ha plantejat.

Amb una altra mesura també molt clara. Ara que disposam d'Agència Tributària pròpia, hem de tenir com a bandera la lluita contra el frau fiscal.

7

Grup parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds
Intervenció de Biel Barceló en el debat de política general de 2009

I encara una altra qüestió. La situació actual requereix un esforç en la despesa pública. Per això, cal replantejar els límits a l'endeutament que marca l'Estat. Per fer front a moments de crisi com l'actual, són molts els països que han optat per la despesa pública i modificar les limitacions actuals a l'endeutament. Potser no hi queda més remei.

Senyores diputades, senyors diputats. La meva intervenció ha tingut com a única intenció el cercar un nou escenari, millor pel nostre país. És urgent i és necessari. Hauríem de recordar les paraules del poeta Anselm Turmeda, quan deia, al segle XIV:

"...No sé per quina raó
els meus fills m'han avorrida
ni per què divisió
entre ells és establida.
Si ma gent era unida
viuríem segurament".

És la nostra oportunitat. No la desaprofitem.